

УСТАВ
НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ЕЛИН ПЕЛИН 1979"
Село Долно Къпиново, община Кирково

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С този устав се уреждат учредяването, управлението, дейността, имуществото, финансирането, издръжката и прекратяването на народното читалище.

Чл.2.(1). Читалището е традиционно, самоуправляващо се българско, културно – просветно сдружение в населеното място, който изпълнява държавни, културно-просветни задачи. В дейността на читалището могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.2.(2) Читалището е юридическо лице с нестопанска цел и с наименование читалище „Елин Пелин 1979“ с.Долно Къпиново, община Кирково, област Кърджали.

Чл.3 (1). Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

- 1) развитие и обогатяване на културния живот,
- 2) поддържане, обогатяване и развиване народните обичаи и традиции,
- 3) разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата,
- 4) възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание,
- 5) осигуряване на достъп до информация.

Чл.3.(2). За постигане на целите по ал.1 читалището извършва основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи,
- 2) развитие и подпомагане на любителското художествено творчество,
- 3) организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видео показ, празненства, концертни чествания и младежки дейности,
- 4) създаване и съхраняване на музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство,
- 5)извършва и допълнителни дейности, които не са забранени от закона, подпомагачи изпълнението на основните функции.

Чл.3.(3). Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от тях имущество възмездно или безвъзмездно за:

- 1.хазартни игри и нощни заведения;
- 2.за дейност на нерегистрирани от Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
- 3.за постоянно ползване на политически партии и организации;
- 4.на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.4. Народните читалища могат да се сдружават за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на този закон

ГЛАВА ВТОРА УЧРЕДЯВАНЕ

Чл.5 (1). Народното читалище „Елин Пелин 1979“ е наследник и приемник на учреденото през 1979г. в с.Долно Къпиново, община Кирково, област Кърджали, съгласно Закона за народните читалища. Читалище могат да учредят най-малко 50 дееспособни физически лица за селата и 150 за градовете, които вземат решения на учредителното събрание, читалище „Елин Пелин 1979“ е учредено от 56 дееспособни физически лица.

(2) Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

1. наименованието;
2. седалището;
3. делите;
4. източници на финансиране;
5. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, за свикването им и за вземане на решения;
6. начина на приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

(3) Читалищата могат да откриват клонове в близки квартали, жилищни райони и села, в които няма други читалища.

Чл.6 (1) Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел на окръжния съд, в чийто район е седалището на читалището

(2) Вписването на читалищата в регистъра на окръжния съд се извършва без такси по писмена молба от настоятелството, към която се прилагат:

1. протоколът от учредителното събрание;
2. уставът на читалището, подписан от учредителите;
3. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището, и валидният печат на читалището.

(3) В регистъра се вписват:

1. наименованието и седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране;
2. уставът;
3. имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището;
4. името и длъжността на лицето, което представлява читалището;
5. настъпилите промени по т. 1 - 4.

(4) Всяка промяна в обстоятелствата по чл.3 трябва да бъде заявена в 14-дневен срок от възникването ѝ.

Чл.7 (1) Към министъра на културата се води публичен регистър на народните читалища и читалищните сдружения. Всяко читалищно настоятелство в 7-дневен срок от вписването на читалището в съдебния регистър подава заявление за вписване прикрепено с необходимите документи по Закона за народните читалища. Читалищата които не са вписани в регистъра нямат право на субсидия от държавния и общинския бюджет, както и държавно и общинско имущество за ползване. Основният източник за финансиране на НЧ "Елин Пелин 1979г." е държавния и общинския бюджет.

(2) Наименованието на Народното читалище трябва да не въвежда в заблуждения и да не нахвърлява добрите нрави. То се изписва на български език. Към наименованието на читалището се добавя годината на неговото първоначално създаване

ГЛАВА ТРЕТА УПРАВЛЕНИЕ

Чл.8. (1) Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

(2) Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани. Членският внос за НЧ „Елин Пелин 1979“ е в размер на 1 (един) лев годишно;

2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

(5) Приемането на нови членове става с писмена молба до настоятелството, чрез неговия председател, с която кандидатът декларира, че споделя целите на читалището и е съгласен с Устава му. Решенията на настоятелството за приемане на нови членове подлежат на утвърждаване от Общото събрание.

(6) Прекратяване на членството се извършва по собствено желание изразено в писмен вид до настоятелството, чрез неговия председател; При смърт или поставяне под пълно запрещение на член – физическо лице; За системни нарушения на Устава на НЧ „Елин Пелин 1979“ с. Долно Къпиново, община Кирково. Решенията на настоятелството за прекратяване на членство подлежат на утвърждаване от Общото събрание.

Чл.9. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл.10 (1). Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас. Всеки желаещ да членува в Народно читалище “Елин Пелин 1979”, подава заявление до Читалищното настоятелство.

Чл.11. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

12. взема решение за прекратяване на читалището;

13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.12 (1) Редовното общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището имащи право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогави събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията по чл.11, ал.1, т.1, т.4, т.10, т.11 и т.12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжен съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

(6) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението”.

Чл.13 (1) Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок от три години. Същите да няма роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

1. свиква общото събрание;

2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;

3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава шата му;

4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;

5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

(3) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

Чл.14 (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от три години.

(2) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;

2. представлява читалището;

3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;

4. отчита дейността си пред настоятелството;

5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

Чл.15 (1) Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок от 3 години.

(2) Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл.16 (1) Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;

2. организира текущата основна и допълнителна дейност;

3. отговаря за работата на штатния и хонорувания персонал;

4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/а на председателя на читалището.

(3) Не могат да бъдат избирани членове на настоятелството и на проверителната комисия и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер. Членовете на настоятелството, включително председателя и секретарят подават декларации за конфликт на интереси при условията и реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.17. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други нейни права, вземания ценни книжа, други права и задължения.

Чл.18 (1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание и се предоставя в общината на чиято територия се намира читалището.

(2) Бюджета се упражнява от настоятелството, който носи отговорност за неговото изпълнение и го отчита на общото събрание всяка година.

Чл.19. (1) Читалището набира средства за своята дейност от следните източници:

1. членски внос;

2. културно-просветна и информационна дейност;

3. субсидии от държавния и общинските бюджети;

4. наеми от движимо и недвижимо имущество;

5. дарения и завещания;

6. други приходи.

(2) Председателят на читалището на територията на съответната община ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година. Кмета на общината внася направените предложения в Общински съвет, който приема годишната програма за развитие на читалищната дейност в съответната община. Програмата се изпълнява от читалищата въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(3) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал.3 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година".

(4) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание и се предоставя в общината на чиято територия се намира читалището.

ГЛАВА ПЕТА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.20 (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

(2) Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде поставено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след сигнал от министъра на културата. Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно и читалищното сдружение не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

(3) При прекратяване на читалището се извършва ликвидация, за която се прилагат разпоредбите на Търговския закон, ликвидацията се извършва от настоятелството, а в случаите на член 13, ал.4 и чл.14, ал.3 ЗЮЛНЦ, ликвидаторът се определя от Окръжен съд Кърджали. Ликвидаторът е длъжен да удовлетвори кредиторите на читалището от наличните парични средства, а ако това е невъзможно – чрез осребряване първо на движимото и едва след това на недвижимото имущество на читалището. Той няма право по какъвто и да е начин да прехвърля имущество на лица по чл. 43, ал.2 ЗЮЛНЦ.

(4) Имуществото останало след удовлетворяване на кредиторите се предоставя по следния начин:

1. на друго народно читалище със същите или близки цели до тези на прекратеното читалище, което е определяемо според разпоредбите в устава.

2. ако подобно определяне липсва в устава, имуществото се предоставя на читалище, определено с решение на Кърджалийски Окръжен съд.

3. ако имуществото не бъде предоставено по този ред, то се предава на Община Кирково, като тя е длъжна да го предостави за извършване на читалищна дейност, която е възможно най-близка до тази на прекратеното читалище.

ГЛАВА ШЕСТА ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.21 В едномесечен срок от получаване на решението за вписване на читалището в окръжен съд, читалищното настоятелство следва да промени печата на читалището, съгласно промените в Устава на читалището – „Елин Пелин 1979”.

Чл.22. Този устав е приет на Учредително събрание на НЧ „Елин Пелин”, проведено на 13.05.1998г. в село Долно Къпиново, община Кирково. Изменен на проведеното на 14.04.2010г. в село Долно Къпиново, община Кирково, област Кърджали Общо събрание, който се счита за единна и неразделна част от протоколите. Списъкът на членовете, подписали Устава да се счита неразделна част от този Устав.

Чл.23. За неуредените в този устав случаи, както и относно тълкуването и прилагането на неговите разпоредби, се прилагат разпоредбите на ЗЮЛНЦ и ЗНЧ.

ПЛАН - ПРОГРАМА

за дейността на **НЧ "Елин Пелин 1979"** с.Долно Къпиново,
община Кирково, област Кърджали за 2020 г.

I. ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Програмата за развитие на читалищната дейност за 2020 г. е съобразена с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2020 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция.

Чрез дейността си читалището се стреми към следното:

1. Възраждане и съхраняване на духовни ценности, автентични традиции и самобитни обичаи;
2. Превръщане на Читалището в притегателен център и място за изява и оползотворяване на свободното време както на възрастни, така и на повече деца и младежи;
3. Участие на читалището в различни програми - Фестивали, Събори, Празници и Юбилеи;

Голям интерес за жителите представлява организирането на различни мероприятия, които да разнообразят живота им. Тези дейности са разпределени по месеци, както следва:

Месец Януари

- ❖ Изложба за „Най-оригинално ръчно плетиво“.

Месец Февруари

- ❖ Организиране на конкурси, кътове, изложби и др.

Месец Март

- ❖ Организиране на тържество по случай баба Марта с малките представители на селото и класиране на участниците в „Конкурс за най-красива, ръчно изработена мартеница.“
- ❖ Отбелязване на 3-ти март, чрез изложби;
- ❖ Честване на 8^{-ми} март "Международен ден на жената".
- ❖ Изготвяне на изложба на поздравителни картички за посрещане на Първа пролет - 22.03.
- ❖ Участие на читалището в тържествата посветени на честване на 106 годишнината от създаването на община Кирково.

Месец Април

- ❖ Състезателни игри с децата през пролетната ваканция.
- ❖ Боядисване на великденски яйца с деца и възрастни;

Месец Май

- ❖ 06.06.- Гергьовден – традиционно наквасване на цветя;
- ❖ 24.05.- Честване на деня на Българската просвета и култура и славянската писменост”.

Месец Юни:

- ❖ 01.06.- Игри и забавления за всички деца от с.Долно Кълиново.
- ❖ Изложба на детски рисунки и апликации.

Месец Юли

- ❖ Организиране на поход.

Месец Август

- ❖ Летни занимания с деца.

Месец Септември

- ❖ Участие в Есенния общински събор.

Месец Октомври

- ❖ Сбирка посветена на възрастните хора;
- ❖ Отбелязване на седмицата на четенето.

Месец Ноември

- ❖ Отбелязване на деня на народните будители.

Месец Декември

- ❖ Организиране на „Кулинарен конкурс” за традиционни Родопски ястия.
- ❖ Новогодишни забавления – игри, томбола, сурвакане и посрещане на Новата година.

Програмата може да бъде актуализирана през годината в зависимост от интересите на жителите.

ОТЧЕТ

на НЧ „Елин Пелин 1979” с. Долно Къпиново, община Кирково за 2019г.

Народно читалище „Елин Пелин 1979” с. Долно Къпиново, община Кирково, област Кърджали отчита изпълнението на дейностите по Годишната програма за развитие на читалищната дейност, разработена в изпълнение на чл.26а, ал.4 от Закона за народните читалища и културния календар.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ:

1. Развитие и обогатяване на културният живот, социалната и образователната дейност.
2. Запазване на обичаите и съхраняването на културните традиции, както и създаване на нови.
3. Събиране и разпространение на знания за родния край.
4. Обогатяването и поддържане на библиотеката.

Читалище „Елин Пелин 1979” продължава да развива библиотечна дейност. Читателите ни са предимно ученици и млади хора. През изминалата 2019г. имахме 80 посещения. По-голяма част от тях са предимно млади хора. Търси се предимно детска литература и енциклопедия. През изминалата 2019 г. получихме дарение на книги, с които значително се обогати библиотечния фонд. Важна роля за привличане на читателите са ежедневните и периодичните издания. Опитваме се да разнообразим живота на хората с организирането на различни мероприятия, в които участие могат да вземат различни възрастови групи.

При съставянето на годишната програма читалищното настоятелство се е съобразило с интересите и мнението на жителите. Дейностите бяха разпределени по месеци.

Организиран бяха конкурси и изложби на различни теми: Изложба за най-оригинално ръчно плетиво, къртове и изложби, конкурс за най-оригинална ръчно изработена мартеница, поздравителни картички, кулинарни и други. Чествани бяха различни празници - първи март, деня на жената, първа пролет, Гергьовден с традиционно заквасване на цветя и други. Организиран бяха игри и забавления за децата.

Читалището разполага с тенис на маса, която е интересно развлечение на младото поколение в селото.

През изминалата 2019 година НЧ „Елин Пелин 1979” участва в честванията по случай 105 годишнината от създаване на община Кирково, Гергьовден и Четвърти фестивал на чушката Кирково – 2019 г.

През 2019 г. бяха заделени средства за привеждане в по-добър вид базата на читалището.

Предстоят още ремонтни дейности, които ще реализираме през 2020г.

*Народно Читалище „Елин Пелин 1979”, с. Долно Кълново,
община Кирково, област Кърджали*

Читалищно настоятелство в състав:

1. Красимир Боянов Минчев – Председател
2. Тая Василева Калекова
3. Асен Георгиев Бодуров
4. Анелия Емилова Алчева – Секретар

Проверителна комисия в състав:

1. Здравко Стойков Пъчев
2. Атанас Георгиев Кехайов
3. Николай Руменов Календжиев

